

Hyvä arki - osaamisen ja osallisuuden lisääminen ja opinnollistamispolkujen kautta kohti työelämää siirtyminen, hankehakemus nro 102306

MYR § 11

Hanketta tulee maakunnan yhteistyöryhmälle esittelemään hakijan edustaja työllisyysasiantuntija Juha Heinonen.

Hakijana on Kuhmon kaupunki yhteyshenkilönään Juha Heinonen.

Kuhmossa kaupungin organisaatiossa huomattiin Kuhmossa toteutetun (09/2012-12/2015) Työllisyyden kuntakokeiluhankkeen ja sen kanssa osin päällekkäisten työllisyshankkeiden aikana että kaikilla työmarkkinoiden ulkopuolella olevilla ja kaikkien pisimpään työttöminä olleilla henkilöillä ei riittävää työ- ja toimintakykyä edes työllisyys-hankkeiden kautta heille etsittyyn, voimakkaastikaan räätälöityyn palkkatyöhön.

Vaikka palkkatyö olisi vapautettu tuotantovaatimuksista kuten Kuhmon Green Care-hankkeessa, voi se olla näille henkilöille liian kuormittavaa. Toinen näiden alentuneesta työ- ja toimintakyvystä kärsivien henkilöiden kohtaama ongelma on se, että heillä ei monestikaan ole nykyhetken työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista eikä tarpeellista koulutusta.

Kuvatuilla henkilöillä ei usein myöskään ole resursseja, mahdollisuutta tai selkeästi artikuloitunutta motivaatiota itsenäiseen, päätoimiseen koulutukseen hakeutumiseen tai oman osaamisensa kehittämiseen. Syynä tähän ovat usein puutteelliset kouluttautumismahdollisuudet (esimerkiksi pitkä välimatka koulutusta tarjoavaan oppilaitokseen tai sopivien koulutusten puute saavutettavissa olevien oppilaitosten koulutusvalikoimassa), tai kokemus siitä että tarjolla oleva koulutus ei ole riittävän käytännönläheistä, vaan on sitä tarkastelevan työttömän henkilön oman käsityksen mukaan tarpeettoman teoriapainotteista. Työttömyyttä edeltäneellä työuralla ja jopa jo peruskouluaikana kyseessä olevalle henkilölle on voinut syntyä negatiivinen käsitys itsestä oppijana ja uuden tiedon omaksujana. Tämän seurauksena henkilö on saattanut muodostaa itsestään kuvan jopa lähes oppimiskyvyttömänä, ja omaksua "ei kannata mitään uutta yrittää, kun en kuitenkaan opi"-tyyppisen asenteen. Usein mahdollisuuksia oman osaamisen teoriapainotteiseen kehittämiseen rajoittavat lisäksi myös henkilöillä käytettävissään olevat niukat taloudelliset resurssit (päätoimisen koulutuksen aikaisen toimeentulon ja opiskeluvälineiden hankkiminen on ongelmallista, jos ne pitäisi kustantaa esim. työmarkkinatuel-la tai pelkällä opintotuella). Oman osaamisen ylläpitämiseen ja kehit-

tämiseen esteitä voivat myös asettaa erilaiset oppimisvaikeudet (esim. lukihäiriöt, muut kognitiiviset rajoitteet, tai hahmotus- ja keskitymishäiriöt).

Hyvä arkihankkeessa kehitettävää opinollistamismallia sovelletaan siis kuntouttavan työtoiminnan ja/tai sosiaalisen kuntoutuksen ja/tai palkkatukityön ja/tai uusien lähivuosina lainsäädäntömuutosten kautta ilmaantuvien sosiaalisen osallistamisen mallien kautta Kuhmon olosuhteisiin. Vaikka kehitettävä opinollistamismalli perustuu pääsääntöisesti kuntouttavan työtoiminnan työtoimintaympäristössä tapahtuvaan työtehtävien opinollistamiseen, voidaan mallia soveltaa myös tulevaisuudessa mahdollisesti samantyyppisissä tehtävissä toimiviin työttömiin ja/tai kuntoutuviin henkilöihin. Hyvä arkihankkeessa ei siis ole kyse kuntouttavan työtoiminnan tuottamisesta - joka on kuntien lakisääteinen tehtävä - vaan uudenlaisen opinollistamissisällön kehittamisestä ja sen soveltamisesta kohti työelämää siirtymisessä. Tätä kehittämistoimintaa tehdään yhteistyössä kolmannen sektorin (Kuhmon Työvire Ry ja muut yhdistykset), ammatillisen oppilaitoksen/koulutuslaitoksen ja Kainuun TE-hallinnon kanssa.

Kehitettävä uusi opinollistamissisältö perustuu hankkeen käynnistymisvaiheessa osin valtakunnallisen työpajayhdistyksen kehittämälle mallille, jossa pyritään siihen että sisällyttämällä työpajatyypisessä (käsitteen laajassa merkityksessä) ympäristössä tehtävään kuntouttavaan työtoimintaan opinollistamisen elementtejä, parannetaan kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden minäpystyvyyden tunnetta, heidän itsetuntoaan, vahvistetaan heidän opiskelumotivaatiotaan, saadaan heille osaamistodistuksen avulla työtehtävissä tarvittavaa ajantasaista osaamista, dokumentoidaan tämä osaaminen, ja rakennetaan heille loppupisteissään yrityksiin työllistymiseen tähtääviä opinollistamis- ja kuntoutumispolkuja.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.9.2016-31.8.2018 ja kokonaiskustannusarvio on 383 507 €, johon haetaan TL 5 ESR/valtion rahoitusta 268 255 €.

Lisäksi hankkeeseen liittyvään työvoimapolitiittiset toimet sisältävää rinnakkaishankkeeseen varataan 144 000 € palkkatukiin ja 50 000 € työvoimakoulutukseen; yht. 194 000 €.

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

ESR/valtio TL 5	268 255 €	69,9 %
Kuntarahoitus	102 438 €	26,7 %
Yksityinen rahoitus	12 814 €	3,3 %
Yhteensä	383 507 €	100,0 €

Hankkeen kustannusarvio:

Palkkakustannukset	243 588 €
Ostopalvelut	80 050 €
Muut kustannukset	18 456 €
Flat rate	41 413 €
Yhteensä	383 507 €

Rahoittajan arvio:

Hanke toteuttaa hyvin toimintalinjan 5 erityistavoitteen 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen tavoitteita. Alentuneesta työ- ja toimintakyvystä kärsivien henkilöiden kohtaama ongelma on usein se, että heillä ei ole työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista eikä tarpeellista koulutusta. Henkilöillä ei usein myöskään ole resursseja, mahdollisuutta tai motivaatiota itsenäiseen, päätoimiseen koulutukseen hakeutumiseen tai oman osaamisensa kehittämiseen. Syynä tähän ovat usein puutteelliset kouluttautumismahdollisuudet (esim. pitkät välimatkat koulutusta tarjoavaan oppilaitokseen tai sopivien koulutusten puute saavutettavissa olevien oppilaitosten koulutusvalikoimassa), tai kokemus siitä, että tarjolla oleva koulutus ei ole riittävän käytännönläheistä. Työttömyyttä edeltäneellä työuralla ja jopa jo peruskouluihana kyseessä olevalle henkilölle on voinut syntyä negatiivinen käsitys itsestä oppijana ja uuden tiedon omaksujana. Oman osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen esteitä voivat myös asettaa erilaiset oppimisvaikeudet.

Hankkeella vahvistetaan lisäkoulutusta ja uutta osaamista tarvitsevien, alentuneesti työ- ja toimintakykyisten pitkäaikaistyöttömien ja työelämän ulkopuolella olevien sosiaalista osallisuutta. Hankkeen toimenpiteillä edistetään osallistujien etenemistä kohti työelämää. Opinnollistamisen avulla osallistujille tarjotaan räätälöityjä koulutus- ja työllistymispolkuja. Hanke sisältää myös osallistujien elämänhallintaa ja aktiivisuutta lisääviä elementtejä.

Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisesti hankkeessa toteutetaan osaamista vahvistavia ja koulutuksellisia elementtejä sisältäviä työllisyydenhoidon toimenpiteitä huomioiden erilaiset oppimisen tavat. Hyvä arki -hankkeessa kehitetyt toimintamallit, sisällöt ja hyvät käytännöt integroidaan pysyviksi malkeiksi kuntouttavaan työtoimintaan ja yhdistystoimintaan Kuhmossa.

Kainuun TE-toimisto on puoltanut hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 9.5.2016 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

Erillisenä liitteenä on hankkeen valintaesitys.

Lisätietoja hankkeesta antaa rahoitusasiantuntija Verna Mustonen ELY-keskuksesta, puh. 029 5023 573.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.